

Monitoragg u analizi tal- midja soċjali fir-rigward tal- ksur tad-DPI

Sommarju Eżekuttiv

It-tkabbir tal-kummerċ elettroniku ġie ddokumentat sew, iżda l-mod ta' kif iż-żieda ta' teknoloġiji differenti u drawwiet tal-konsumatur affettwaw il-ksur tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali (DPI) fuq l-internet u, b'mod partikolari, fuq il-pjattaformi tal-midja soċjali, mhuwiex ċar. Huwa f'dan il-kuntest li l-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) iddeċieda li jwettaq studju biex jifhem aħjar il-volum u l-frekwenza tal-ksur tad-DPI fuq il-midja soċjali ⁽¹⁾. Dan l-istudju ġie organizzat madwar tliet fergħat ta' interess biex ikun hemm fehim aħjar tal-attivitajiet u x-xejriet attwali relatati ma' prodotti fiżiċi foloz u l-piraterija ta' kontenut diġitali.

L-ewwel parti tal-istudju għandha l-għan li tipprovi stampa komprensiva tal-użu tal-midja soċjali b'rabta mal-possibilità ta' attivitajiet jew promozzjoni ta' ksur tad-DPI; it-tieni parti tkejjel il-preżenza relattiva ta' ksur tad-DPI fuq prodotti fiżiċi u kontenut diġitali fuq il-midja soċjali meta mqabbla ma' prodotti ġenwini jew kontenut diġitali leċitu protett mid-drittijiet tal-awtur; u t-tielet parti għandha l-għan li tidentifika indikaturi ewlenin sabiex ikun hemm għarfien aħjar ta' mudelli ta' negozju ta' ksur tad-DPI fuq il-midja soċjali.

Il-kamp ta' applikazzjoni tal-analiżi twettaq bl-estrazzjoni ta' *data* minn erba' pjattaformi tal-midja soċjali (Facebook, Twitter, Instagram, u Reddit) f'sitt pajjiżi Ewropej: il-Ġermanja, Spanja, Franza, l-Italja, il-Polonja u l-Iżvezja, għalkemm it-traċċabilità tal-konverżazzjoni fuq il-kanali tal-midja soċjali magħżula għall-istudju mhux dejjem kienet possibbli. Sabiex tittaffa din il-limitazzjoni, intużaw kriterji tal-lingwi biex jallokaw konverżazzjonijiet lill-pajjiżi fil-mira. Konsegwentement, żdied l-Ingliż mas-sitt lingwi tal-Unjoni Ewropea (UE) ikkunsidrati għall-istudju (il-Franċiż, il-Ġermaniż, it-Taljan, il-Pollakk, l-Ispanjol, l-Iżvediż) minħabba li jintuża ħafna fuq il-midja soċjali, minn kelliema mhux nattivi.

L-istudju applika metodoloġija bbażata fuq analitika tal-intelliġenza soċjali (SIA) u analiżi kwantitattiva u kwalitattiva. Fl-immirar ta' konverżazzjonijiet relatati mal-ksur tad-DPI ta' prodotti fiżiċi u kontenut diġitali, waħda mil-limitazzjonijiet tal-istudju kienet id-dritt għall-aċċess għal ċerti konverżazzjonijiet fuq in-networks soċjali. Għalhekk, l-istudju indirizza biss il-konverżazzjonijiet pubbliċi. Kwistjoni oħra enfasizzata mill-istudju kienet id-

(¹) Kif ġie enfasizzat fir-[Rapport tal-EUIPO 2020 dwar l-Istatus tal-ksur tal-PI](#) ppubblikat f'Ġunju 2020.

diffikultà biex issir distinzjoni bejn kontenut leċitu u dak illeċitu. Fl-aħħar nett, ir-riżultati ppreżentati f'dan ir-rapport naturalment jirrappreżentaw kampjun ristrett u l-analiżijiet jistgħu jikkellmu biss għas-sitt pajjiżi, is-seba' lingwi u l-erba' kanali tal-midja soċjali inklużi. Madankollu, din il-varjetà ta' sorsi u l-firxa tad-*data* jfissru li l-konklużjonijiet li ntlafqu jistgħu jittqiesu li għandhom rilevanza usa'. Bl-istess mod, is-sinifikat ta' dan ir-rapport fir-rigward tal-komportamenti identifikati fuq il-midja soċjali jista' jittqies li huwa indikattiv ta' drawwiet aktar mifruxa li bħalissa huma prominenti fuq il-midja soċjali fir-rigward tal-ksur tal-PI.

L-użu tal-midja soċjali għal attivitajiet jew promozzjoni ta' ksur tad-DPI

Total ta' 3.9 miljun konverżazzjoni relatati mal-kategoriji u d-ditti magħżula biex jirrappreżentaw il-prodotti fiżiċi ġew estratti għall-istudju bl-użu ta' SIA. Fost dawn il-kategoriji ta' prodotti fiżiċi, il-ġugarelli, il-fwieħa u l-kożmetiċi kellhom l-ogħla volumi ta' konverżazzjonijiet. F'dak li jirrigwarda l-kontenut diġitali, il-films, il-mużika u l-logħob tal-vidjo kellhom l-ogħla volum ta' konverżazzjonijiet.

Konverżazzjoni relatata ma' ksur ta' DPI ġiet identifikata bħala kwalunkwe konverżazzjoni li tikkonċerna ksur ta' DPI. L-istudju identifika li 11 % tal-konverżazzjonijiet dwar prodotti fiżiċi setgħu jkunu possibbilment relatati ma' falsifikazzjonijiet, u 35 % tal-konverżazzjonijiet dwar kontenut diġitali setgħu jkunu possibbilment relatati ma' piraterija. Għalkemm l-analiżi kwantitattiva twettqet bir-reqqa, l-istudju enfasizza d-diffikultà biex il-ksur ta' DPI jiġi identifikat b'ċertezza.

Meta ġie eżaminat fejn kien hemm l-ogħla numru ta' incidenza ta' ksur ta' DPI, il-ħwejjeġ, ix-xedd is-saqajn u l-ġojjelli lkoll dehru fl-ewwel tliet postijiet għall-prodotti fiżiċi. Il-kotba elettronici, il-programmi televiżivi u l-mużika rreġistraw l-ogħla numru ta' ksur ta' kontenut diġitali. Il-konklużjoni ċara li ħarġet minn din l-evidenza kienet li b'mod kollettiv dawn il-prodotti kellhom l-ogħla rata ta' konverżazzjonijiet li ġew identifikati li huma possibbilment relatati ma' ksur ta' PI.

Il-preżenza relattiva ta' konverżazzjonijiet relatati ma' prodotti ffalsifikati u kontenut piratat fuq il-midja soċjali mqabbla ma' prodotti ġenwini jew kontenut diġitali leċitu

It-tieni parti tal-istudju, ibbażata fuq l-analiżi ta' tliet aspetti differenti: pjattaformi, lingwi u skedi ta' żmien, identifikat ċerti xejriet fl-attivitàjiet ta' ksur tad-DPI u ta' sforzi biex jippromwovuhom.

Fil-każ ta' ksur tad-DPI għal prodotti fiżiċi, l-istudju wera li Instagram kien in-network soċjali bl-ogħla volum totali ta' konverżazzjonijiet. Fil-livell tal-kategorija tal-prodotti, Instagram kien ukoll il-pjattaforma ewlenija għal konverżazzjonijiet dwar l-arloġġi tal-idejn, il-ġugarelli, il-fwieħa u l-kożmetiċi, il-ġojjelli u ż-żraben. Twitter instab li kellu l-ogħla volum ta' konverżazzjonijiet dwar il-ħwejjeġ u l-ġugarelli, u Reddit intuża l-iktar ta' spiss għal konverżazzjonijiet dwar il-prodotti farmaċewtiċi u xedd ir-ras. Min-naħa l-oħra, Facebook⁽²⁾ wera volum aktar baxx ta' konverżazzjonijiet, li jista' jiġi spjegat permezz ta' approċċ effiċjenti tal-pjattaforma biex jiġi identifikat u mħassar il-kontenut li jikser il-liġi⁽³⁾. Madankollu dan ma jistax jiġi kkorroborat mill-evidenza f'dan ir-rapport u, fil-fatt, jista' jkun ukoll li n-numru baxx ta' konverżazzjonijiet irregistrati fuq Facebook kien minħabba li l-konverżazzjonijiet relatati ma' ksur tad-DPI jseħħu fil-privat aktar milli fil-pubbliku. Għalkemm il-pjattaformi kollha għandhom funzjoni li biha jintbagħtu l-messaġġi diretti, il-prominenza ta' gruppi privati tidher li hija fenomenu uniku għal Facebook. Peress li dan l-istudju indirizza biss il-konverżazzjonijiet pubbliċi, din l-ipoteżi ma setgħetx tiġi kkonfermata iżda hija għandha titqies meta wieħed jinnota n-numri komparattivament baxxi ta' konverżazzjonijiet issuspettati li jiksru d-DPI u li ġew identifikati fuq Facebook mill-SIA.

Fil-każ ta' ksur tad-DPI għal kontenut diġitali, deher mudell differenti. Reddit sar partikolarment importanti għal konverżazzjonijiet relatati mal-films u l-programmi televiżivi, filwaqt li Twitter kien ippreferut għal konverżazzjonijiet relatati mal-mużika u l-kotba elettronici.

(²) Gruppi privati fuq Facebook huma esklużi minn dan l-istudju.

(³) Il-miżuri ta' Facebook biex jiġu ffaċċjati l-ksur tad-DPI jinkludu "programm globali ta' avviz u tneħħija, politika robusta dwar kontraventuri ripetuti, u miżuri speċjalizzati addizzjonali li jmorru lil hinn mill-azzjoni ta' avviz u tneħħija." – [Ir-Rapport ta' Facebook dwar it-trasparenza](#).

Fir-rigward tal-parametru tal-lingwi, l-ewwel parti tal-istudju enfasizzat li l-Ingliż kien predominanti u li xi lingwi, bħall-Pollakk u l-Iżvediż, intużaw inqas ta' spiss. Minkejja dan, ġie osservat li fuq Instagram kien hemm volum għoli ta' konverżazzjonijiet bil-Franċiż, bil-Ġermaniż, bit-Taljan u bl-Ispanjol dwar prodotti fiżiċi, flief għal referenzi relatati mas-settur farmaċewtiku, li saru aktar ta' spiss fuq Twitter.

Billi l-istudju kien mifruq fuq 6 xhur (April sa Settembru 2020) u sar matul il-pandemija tal-COVID-19, ġie osservat li r-riżultati miksuba kienu xi ftit jew wisq affettwati mill-lockdown. Sabiex jingħata kuntest lir-riżultati, il-volum ġenerali ta' konverżazzjonijiet relatati ma' DPI tqabbel b'mod parallel mal-mudell ġenerali ta' konverżazzjonijiet ta' DPI rreġistrati matul l-aħħar 3 snin (minn Ġunju 2017 sa Lulju 2020). Dan enfasizza li, għall-prodotti fiżiċi, il-kategorija tal-prodotti farmaċewtiċi wriet żieda notevoli ta' konverżazzjonijiet, u l-kategorija tal-ħwejjeġ laħqet il-ogħla livell tagħha lejn tmiem il-lockdown. Min-naħa l-oħra, ix-xejra tal-kontenut diġitali wriet żieda progressiva fil-konverżazzjonijiet li tista' tiġi interpretata bħala effett ta' kurva tat-tagħlim hekk kif l-utenti saru aktar familjari mal-konsum ta' kontenut diġitali kemm leċitu kif ukoll illeċitu.

Mudelli kummerċjali li jiksru d-DPI użati fuq il-midja soċjali

L-immudellar tas-sugġett u l-analiżi kwalitattiva mwettqa biex jiġu identifikati l-mudelli kummerċjali li possibbilment jiksru d-DPI enfasizzaw li kien diffiċli ħafna li jinstab mudell dwar il-ksur tad-DPI fuq il-midja soċjali. Dan jista' jiġi mfisser bl-osservazzjonijiet li ġejjin.

- Fil-każ ta' prodott fiżiku, l-analiżi wriet li l-konverżazzjonijiet relatati mal-ksur tad-DPI kienu jikkonċernaw prinċipalment il-promozzjonijiet u l-attivitajiet kummerċjali. Il-fornituri ta' prodotti ffalsifikati kkupjaw mudelli kummerċjali ppruvati u ta' suċċess li kienu diġà użati mid-ditti leġittimi.
- Fil-konverżazzjonijiet miġbura, il-piraterija ta' kontenut diġitali kienet immexxija mill-intenzjoni tal-utenti li jaċċessaw kontenut piratat. Tabilħaqq, il-konverżazzjonijiet kollha kienu dwar kif jinstabu modi biex wieħed jaċċessa l-kontenut b'mod illegali. Konsegwentement, il-fornituri ta' kontenut diġitali piratat ħadu rwol passiv, billi qagħdu fuq l-utenti biex dawn ixerrdu l-informazzjoni u jattiraw utenti ġodda lejn il-kontenut tagħhom.

Għalkemm f'dan l-istudju ma setgħux jiġu stabbiliti mudelli kummerċjali ta' ksur tad-DPI li tfasslu apposta, l-analiżi wasslet għad-definizzjoni ta' dak li jista' jissejjaħ approċċ ta' "bundle-of-clues" (gabra ta' ħjiel) biex jgħin fl-identifikazzjoni tal-konverżazzjonijiet relatati mal-ksur tad-DPI kemm għall-prodotti fiżiċi kif ukoll għall-kontenut diġitali. Approċċ aktar affidabbli għall-identifikazzjoni jista' jsir ukoll aktar faċli bl-użu ta' mudelli mħarrġa ta' tagħlim bil-magni li jistgħu jipprovdu tbassir u rakkomandazzjonijiet.

L-istudju juri li l-pjattaformi tal-midja soċjali huma għodod għall-ksur rikorrenti tad-DPI kemm għall-prodotti fiżiċi kif ukoll għall-kontenut diġitali. Barra minn hekk, l-identifikazzjoni ta' dan it-tip ta' kontenut hija kumplessa minħabba l-approċċi varjati u li jinbidlu kontinwament użati minn fornituri ta' prodotti ffalsifikati jew kontenut piratat, u li huma mifruxa fuq bosta pjattaformi, lingwi u tipi ta' kontenut.